Praha, 18. leden 2017

Č. j. MSMT-38628/2016-1

Opatření
ministryně školství, mládeže a tělovýchovy,
kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Čl. 1

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s ustanovením § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),

mění

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vydaný opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 32 405/2004-22 ze dne 3. ledna 2005, ve znění opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. j. MSMT-22405/2016-2 ze dne 11. srpna 2016.

Čl. 2

1. Na titulní straně Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) se mění text „Srpen 2016“ na „Leden 2017“.
2. Na str. 2 se vkládá před uvedený text nový text:

   „2004
   Vedoucí týmu: PhDr. Kateřina Smolíková (VÚP Praha)
   Tým autorů: Doc. PhDr. Eva Opravilová, CSc. (PdF UK Praha), PhDr. Miluše Havlínová, CSc. (SZÚ Praha), PaedDr. Alice Bláhová (ČŠI) a Mgr. Věra Krejčová, Ph.D. (PdF Univerzity Hradec Králové).
   Spolupráce na tvorbě aktualizované verze: Mgr. Martina Kupcová (VÚP Praha)
   Odborná konzultace: PhDr. Jaroslav Jeřábek, CSc. (VÚP Praha), PhDr. Marta Jurková, Ph.D. (MŠMT)

   2016“

   a za původní uvedený text se vkládá nový text:

   „2017
   Úprava Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání byla provedena na základě ustanovení zákona č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
   Upravený RVP PV nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2017.
   Tým autorů: Mgr. Hana Splavcová (NÚV Praha); doc. PhDr. Eva Šmelová, Ph.D. (PedF UP Olomouc); PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D. (PedF UK Praha); PhDr. Zora Syslová, Ph.D. (PedF MU Brno)
   Spolupráce na tvorbě: pracovní skupina NÚV
   Odborná konzultace: doc. PhDr. Eva Opravilová, CSc. (PedF UK Praha); Mgr. et Mgr. Jaroslava Vatalová (MŠMT), zástupci pedagogických fakult, oborových organizací a asociací“

3. Do obsahu se vkládá za stávající kapitolu 9 nová kapitola 10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let. Dosavadní čísla kapitol 10 až 13 se označují jako kapitoly 11 až 14.
4. V podkapitole 1.1, první odstavec se nahrazuje text „ od 3“ textem „od 2“.
5. V kapitole 4. se ve druhém odstavci nahrazuje text „od 3“ textem „od 2“.
6. V podkapitole 7.6, se za pátý bod vkládá nový bod, který zní:

   „• Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.“

7. Za kapitolu 9. Vzdělávání dětí nadaných se vkládá nová kapitola včetně poznámek pod čarou, která zní:

   „10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let
   Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání/31 dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

   Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

   Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

   10.1 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

   Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě požadavků vymezených v kapitole 7 ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

   Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou vyhovující, jestliže:

   - Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
   - Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově

heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou./32

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy/33.

---

31 Pro výchovu, vzdělávání a péči o dítě předškolního věku v mateřské škole je dnes užíván termín „předškolní vzdělávání“. Tento pojem v sobě zahrnuje aspekty výchovné i vzdělávací – týká se zajištění zdravého rozvoje a prospívání každého dítěte, jeho učení, socializace i společenské kultivace.

32 Další informace jsou dostupné v informačním materiálu MŠMT Vzdělávání dětí od dvou do tří let v mateřské škole na: www.msmt.cz

33 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, středním odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 563/2004, o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (a příslušné prováděcí předpisy); vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných; vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů a další.“

8. Do kapitoly 12. se v textu okruhu *Organizace vzdělávání* za druhý bod vkládá nový bod, který zní:
   „• výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě;“

9. Do kapitoly 12. se v textu okruhu *Charakteristika vzdělávacího programu* vkládá pátý bod, který zní:
   „• popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.“

Čl. 3

Text upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve znění tohoto opatření, je účinný od 1. února 2017.

Čl. 4

Školy poskytující předškolní vzdělávání uvedou své školní vzdělávací programy do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, ve znění tohoto opatření, nejpozději do 1. září 2017.

Čl. 5

Do doby uvedení školního vzdělávacího programu do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, ve znění tohoto opatření, upravuje škola podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let a průběh vzdělávání těchto dětí podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve znění tohoto opatření, s přihlédnutím k jejich individuálním zvláštnostem a potřebám.

Čl. 6

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1. února 2017.

Kateřina Valachová, v. r.